

Vlastimilové, poté Svatopluk. Čtenářský spolek se změnil v pěvecký sbor

5. ledna 2019 9:02

O Vánocích revolučního roku 1848 založili měšťané ve Žďáru nad Sázavou čtenářský spolek, jeden z nejstarších na Moravě. Ten přečkal i zákaz ze strany c. k. úřadů. V roce 1862 znovu ožil, později se přejmenoval podle slavného velkomoravského knížete na Svatopluk a stal se pěveckým sborem. Aktivní je dodnes.

Při vánočním koncertě v kostele svatého Prokopa vsadil Svatopluk na Rybovu Českou mši vánoční. Klasiku plnou energie a optimismu doprovodili členové orchestru Janáčkova divadla a Brněnské filharmonie. | foto: Tomáš Blažek, [MAFRA](#)

Před týdnem zakončil nabitý rok 2018 tradičním vánočním koncertem v kostele svatého Prokopa. „K historii spolku se hrdě hlásíme, letošní rok je hodně speciální, slavíme 170 let od vzniku,“ připomněla Marta Koloušková. Kromě toho, že ve sboru už dvanáct let zpívá, je také jeho jednatelkou.

Svatopluk slavil kulatiny už v červnu společným koncertem v Domě kultury s dětským pěveckým sborem Žďáráček, který si připomněl 45 let od svého vzniku. „Letos se to pěkně sešlo i s rokem 1918. V říjnu za námi přijel bratislavský sbor Cantus, se kterým jsme udělali společný česko-slovenský koncert v Městském divadle,“ zmiňuje Koloušková.

I tím se Svatopluk přihlásil k historickému odkazu. A jelikož ve sboru ctí tradice, nemohli vynechat jeden ze středobodů žďárských Vánoc. Letos padla volba na Rybovu Českou mši vánoční. Klasiku plnou energie a optimismu z vánočního poselství, doprovodili členové orchestru Janáčkova divadla a Brněnské filharmonie.

Sbormistr se rozloučil jedním z nejhezčích koncertů

Se Svatoplukem se touto akcí po třech letech rozloučil sbormistr Zdeněk Kužela. Po Novém roce sbor převzala Světlana Sadíková.

„Za tři roky jsme sboru dal, co jsem mohl. Na víc už nemám sílu. Místo mě přijde mladá holka, která má zpěv vystudovaný, já jsem klarinetista a saxofonista, amatérský zpěvák a dirigent. Už jsem cítil, že nemám sboru co dál předávat,“ řekl po koncertu šestatřicetiletý Kužela.

Původem je z Vlčnova, devět let učí na žďárské „zušce“, s rodinou se ale přestěhoval do Brna a s manželkou, která v sobotu hrála první housle, se starají o malou holčičku. Rozlučkový koncert si užil naplno. Dirigoval jen nalehko v bílé košili, ale i v chladném kostele ji propotil. „Řekl jsem si, že je to naposledy a dám do toho všechno,“ svěřil se.

„Bylo to vyvrcholení mé tříleté dirigentské práce, jeden z nejhezčích koncertů, co jsem se Svatoplukem zažil,“ liboval si. „Už jsme sice zpívali na Nový rok pro tisíce lidí na náměstí před ohňostrojem, ale kvalita koncertu je úplně někde jinde,“ porovnává.

Mezi zakladateli byl před 170 lety i městský ranhojič

Když čtenářský spolek na Štěpána roku 1848 v salonu domu Letovských (v místě dnešní Raiffeisenbank) vznikl, byli u toho měšťané, kteří si říkali Vlastimilové. „Mezi zakladateli byli městský ranhojič a lékař Josef Ehrenberger, obchodník Jan Pluhař z Čechova domu, Hynek Letovský, Jan Špaček, zámecký kaplan František Hons a další,“ popisuje historik Miloslav Lopaur.

Dosavadní stolová společnost se na Nový rok 1849 ustavující schůzi stala spolkem. A kdo jsou dnešní členové Svatopluku? „Jsou mezi námi učitelé, úřednice, pastorační asistent, technolog, asi čtyři zdravotní sestry, já jsem technická manažerka,“ líčí Marta Koloušková.

Mezi zhruba pětaticeti členy jsou také tři manželské páry. „Ve sboru jsem už šestačtyřicet let. Svatopluk nám zpíval i na svatbě,“ prozradila Drahomíra Pešlová. S manželem Jiřím jsou nejdéle aktivními členy. „Můj muž šel jednou se mnou, strčili mu noty a už ve sboru zůstal,“ líčí jednu z historek paní Pešlová.

Členové sboru přicházejí a odcházejí. Za ty roky jich musely být stovky. „Kdyby se chtěl někdo přidat, rádi ho uvidíme,“ láká nové zájemce Koloušková. Každý nový element Svatopluk něčím okyslíčí. „Během tří let se sbor trošku obměnil a šel dopředu. Teď přijde vystudovaná sbormistryně, která Svatopluk posune o schodek nahoru,“ míní končící dirigent.

Autor: Jiří Bárta

Zdroj: https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/vysocina-zdar-nad-sazavou-sbor-pevecky-vyroci-svatopluk.A181231_447965_jihlava-zpravy_epsal